

על סדר היום חמד"ת
גיליון 193 אייר תשפ"א, מאי 2021

"אני עומד על החומה
רועד מקור ומסתכל
הנה שקעה כבר
החמה
שומר מלילה מה מליל
אור הירח במלואו
שוטף חומות ושערים
מתי יבוא היום שבו
לא נזדקק עוד
לשומרים"

("שומר החומות",
מילים: דן אלמגור)

שומר החומות

אנו מצויים כשבוע לאחר תחילת מבצע "שומר החומות" ([מבצע "שומר החומות" ויקיפדיה](#))

- אילו תחושות מעורר בכם השם "שומר החומות"?
- אילו אסוציאציות וזיכרונות השם מעורר?
- לדעתכם, האם שמו של המבצע נושא מסר לחברה הישראלית? אם כן, מהו?
- האם לדעתכם שמו של המבצע נושא מסר לעולם? אם כן, מהו?

"דאגה בלב איש ישיחנה" (משלי יב, כה)

שתפו במשהו ששמעתם בימים האחרונים ושאתם רוצים להתייחס אליו – משהו שמטריד או מדאיג אתכם, שאלה או מחשבה שמעסיקה אתכם, רעיון שיש לכם או כל דבר אחר שתרצו לשתף בו.

*אפשר לשתף במליאה או בזום, לפי התנאים המתקיימים בבית הספר.
*אם מקיימים את השיעור בזום, אפשר להשתמש בלוח שיתופי.

למנחה: אפשר להשתמש במילים המזמנות שיתוף (אפשר להוסיף מילים)

- ☐ אני מאמין ש..
- ☐ מפחיד אותי ש..
- ☐ מדאיג אותי ש..
- ☐ משמח אותי ש..
- ☐ מחזק אותי ש..
- ☐ אני דואג ל..
- ☐ אני מקווה ש..
- ☐ אני מרגיש ש..
- ☐ אני סומך על..
- ☐ אני מאוכזב מ..
- ☐ אני חולם על..
- ☐ מרגש אותי ש..

החיים בשלושה סירים

צפו בסרטון החיים בשלושה סירים – סיפור עם מוסר השכל

האירועים שאנו מצויים בעיצומם מורכבים ומעוררים מגוון תחושות ודרכי התמודדות.

שאלות לדיון ולמחשבה

- אילו מהאירועים שהתרחשו מתחילת המבצע גרם לכם להרגיש כמו הגזר?
- מה גרם לכם להרגיש כמו הביצה?
- אילו אירועים גרמו לכם להרגיש כמו קפה?
- לאילו תגובות אתם חשופים בסביבתכם? האם הן מחזקות או מחלישות אתכם? מעצימות או מבלבלות?
- ממי מושפעות הדעות והתגובות שלכם? (תקשורת, רשתות חברתיות, הורים, מורים, חברים ועוד)
- אילו מענים בסביבתכם נותנים לכם תחושת יציבות?
- אילו מענים סוחפים אתכם לתוך בלבול ולתחושת חוסר אונים?

עם הנצח לא מפחד מדרך ארוכה

קראו את [הקטע מתוך "האדם הקווי והאדם הנקודתי"](#)

שאלות לדיון ולמחשבה

- מהן נקודות המבט העולות בקטע?
- מה לדעתכם מאפיין את תפיסת עולמו של האדם ה"קווי"?
- מה לדעתכם מאפיין את תפיסת עולמו של האדם ה"נקודתי"?
- מה התחדש לכם בעקבות קריאת הקטע?
- האדם "הקווי" והאדם "הנקודתי" – למי לדעתכם קל יותר להתמודד בעיתות משבר?
- האם נקודות המבט שבקטע נותנות תקווה לעתיד, ליום שאחרי התקופה שבה אנו נמצאים? הסבירו.
- כיצד לדעתכם מתקשר שם המבצע, "שומר החומות", לנקודת המבט שהוצגה בקטע? מה זה מוסיף להבנה שלנו? ליכולת ההתמודדות?

"בכל הדורות סבלנו, הוכינו גם מכות קשות... אך לא נפלנו ברוחנו, כי ראינו כל אסון על רקע הנצח. נקראנו "עם עולם". ידענו, שעולמנו אינו מסתיים עם אסון זה. ידענו שעוד העתיד לפנינו. בהבטחה האלוקית על הגאולה, ובראייה רחבה זו של המצב הזמני, קיבל האסון ממדים אחרים. הוא כאילו נתגמד פתאום, ואימתו לא הפחידה אותנו. אם ההווה היה קשה, ידענו שעבר ארוך מאחורינו, והנצח – לפנינו.

אבותינו חיו את כל אורכו של קו הזמן: הם הקיפו בתודעתם עבר, הווה ועתיד. הם היו יצורים "קווים". לעומת אבותינו, אנו יצורים "נקודתיים": אנו חיים רק "נקודת חיים" צרה, את ההווה בלבד. צמצום זה של "שדה הראייה" משנה את יחסי הגודל, תופעות ההווה מקבלות ממדים עצומים. הנאות ההווה נראות גדולות מכפי שהן, וצרות ההווה נראות איומות מכפי שהן...

תפקידנו הוא הרחבת הפרספקטיבה ההיסטורית לעבר והעתיד, כדי שנדע שלא "קפצנו" אל במת ההיסטוריה רק היום. מאחורינו עבר ארוך ומפואר, ועלינו לראות כיצד משתבצים דברים ברצף ההיסטורי. הוא הדין – העתיד, נרחיב אותו כחלק מטווח הראייה במדד הזמן. נדע, שלפני עם ישראל משתרע הנצח, וכי כישלונות זמניים וקשיים זמניים, אין בכוחם להשכיח מאתנו עובדה זאת.

האדם "הנקודתי" חי ללא חשבון התוצאות בעתיד, הוא האומר "אכול ושתה כי מחר נמות". האדם ה"קווי" אומר "בואו חשבון, בואו ונחשב חשבוננו של עולם – הפסד מצווה כנגד שכרה, ושכר עברה כנגד הפסדה" (בבא בתרא עח, ע"ב).

האדם "הנקודתי" הוא "כמוץ אשר תשאנו רוח", הוא מיטלטל עם כל שינוי קל במציאות, האדם ה"קווי" שומר על יציבותו ואינו נשבר גם בצוק העיתים". (אברהם רון, "האדם הקווי והאדם הנקודתי", אל המקורות, כרך א)